

Hjemmusa og fjellmusa

Det var en gang en hjemmusa og en fjellmus, de møttes i kanten av skogen. Der satt fjellmusa i et hasselkratt og plukket nøtter.

«Signe arbeidet!» sa hjemmusa. «Skal jeg treffe slekt her, så langt ute på bygda?» sa hun.

«Det var så det», sa fjellmusa.

«Du sanker nøtter du og drar til hus», sa hjemmusa.

«Jeg nødes til det, om vi skal ha noe å leve av til vinteren», sa fjellmusa.

«Hansen er stor, og nøtta er full i år, så det kan monne i en sulten skrott», sa hjemmusa.

«Det er vel det», sa fjellmusa, og talte om at hun levde vel og hadde det godt.

Hjemmusa mente at hun hadde det bedre, men fjellmusa ble ved sitt, og sa det var ingensteds så godt som i skogen og fjellet, og hun hadde det selv best. Hjemmusa sa at hun hadde det best, og dette kunne de ikke bli enige om. Tilsist lovte de at de skulle komme til hverandre i julen, så de fikk se og smake hvem som hadde det best.

Hjemmusa var den som først skulle fare i julegjestebud. Hun fór gjennom skog og dype daler, for enda fjellmusa hadde flyttet ned til vinteren, var veien både lang og tung. Det bar imot, og sneen var dyp og løs, så hun ble både trett og sulten før hun kom frem.

«Nå skal det være godt å få mat», tenkte hun da hun var fremme.

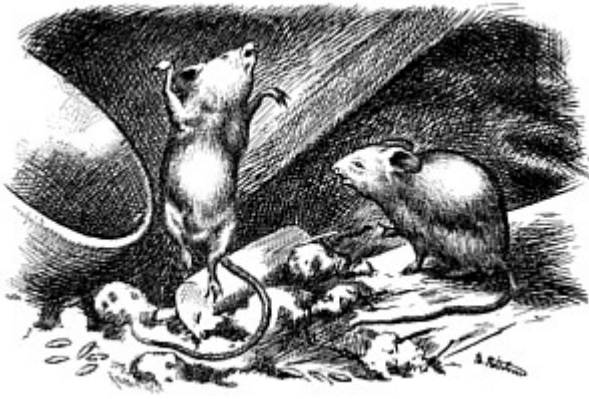
Fjellmusa hadde krafset sammen nok så bra: det var nøttekjerper og sisselrøtter og andre slags røtter, og meget annet godt som vokser i skog og mark, og det hadde hun i et hull langt nede i jorden så det ikke frøs, og tett ved var et oppkomme som var åpent hele vinteren så hun kunne drikke så mye vann hun ville. Det var nok av det som var, og de åt både godt og vel. Men hjemmusa syntes det var ikke mer enn nødtørftig kost.

«Med dette kan en livnære seg», sa hun, «men det er ikke rart, er det. Nå får du være så snill og komme til meg og smake hvordan vi har det», bad hun.

Ja, det skulle hun, og det varte ikke lenge før hun kom. Da hadde hjemmusa samlet sammen av all den julekost som kjerringa i huset hadde spilt mens hun gikk og var ør i juletiden: det var ostesmuler, smørbiter og talg, og lefsesmuler og rømmebrød, og mye annet godt. I spillfatet under tønnetappen hadde hun drikke nok, og hele stua var full av all slags godmat. De åt og levde vel, og det var nesten ingen bunn i fjellmusa. Slik kost hadde hun aldri smakt. Så ble hun tørst, for maten var både sterk og fet, sa hun, og nå måtte hun drikke en gang.

«Det er ikke langt etter ølet, her skal vi drikke», sa hjemmusa og sprang opp på kanten av spillfatet og drakk seg utørst, men hun drakk ikke mere heller, for hun kjente juleølet, og visste det var sterkt. Men fjellmusa syntes dette var en herlig drikke, hun hadde aldri smakt annet enn vann, nå tok hun den ene supen etter den andre, men hun kunne ikke med sterkt drikke. Så ble hun drukken før hun kom ned av koppen, og så ble hun ør i toppen og fikk det i føttene, så hun tok til å renne og springe fra den ene øltønningen og opp på den andre, og til å danse og tumle på hyllene imellom kopper og krus, og knistre og pipe som hun både var full og galen, og full var hun jo også.

«Du må ikke bære deg som du var kommet ut av berget idag», sa hjemmusa. «Gjør ikke slikt styr og hold ikke slikt leven. Vi har slik hard fut her», sa hun.

Fjellmusa sa, hun aktet hverken fut eller fant.

Men katten satt på kjellerlemmen og lurte og hørte både snakket og ståket. Med det samme kona skulle ned og tappe i en ølskål og hun lettet på lemmen, smatt katten i kjelleren og slo kloa i

fjellmusa. Det ble annen dans det! Hjemmusa smatt inn i hullet sitt, og satt trygt og så på at fjellmusa ble fastende med ett da hun kjente kattekloa.

«Å kjære min fut, å kjære min fut, vær nådig og spar liv, så skal jeg fortelle deg et eventyr», sa hun.

«Kom med det!» sa katten.

«Det var engang to små mus», sa fjellmusa, og pep så langsomt og ynkelig, for hun ville dra det ut så langt hun kunne.

«Så var de ikke alene», sa katten, både kort og tvert.

«Så hadde vi en stek vi skulle steke oss.»

«Så sultet dere ikke», sa katten.

«Så satte vi den ut på taket, for at den kunne kjøle seg vel», sa fjellmusa.

«Så brant du deg ikke», sa katten.

«Så kom reven og kråka og tok og åt den», sa fjellmusa.

«Så eter jeg deg!» sa katten.

Men i det samme smelte kjerringa kjellerlemmen igjen, så katten ble redd og slapp taket. Og vips! var fjellmusa oppe i hullet til hjemmusa. Derfra var det en gang ut i sneen, og fjellmusa var ikke sen om å komme på hjemveien.

«Dette kaller du å ha det vel, og sier at du lever best?» sa hun til hjemmusa. «Gud glede meg det mindre da, fremfor slik en stor gård og slik en hauk til fut! Det var jo knapt jeg slapp med livet.»

Ordforklaringer

- **hams:** små blader som dekker nøttene til hassel og bøk
- **monne:** strekke til, duge, være nok
- **nødtørftig:** det mest nødvendige, akkurat nok, tilstrekkelig
- **spillfat:** fat til å fange opp spill og søl
- **fut:** fogd, offentlig tjenestemann med politimyndighet, betjent hos en lensherre
- **fant:** landstryker, tater, fattig person

Lastet fra:

EventyrForAlle.no

Norsk folkeeventyr fra samlingene til Peter Christen Asbjørnsen (1812-1885), Jørgen Moe (1813-1882) og Moltke Moe (1859-1913).
(Offentlig eiendom - public domain)

Kilde: [Eventyrbog for børn, 1917 \(nb.no\)](#) (Offentlig eiendom - public domain)
(Offentlig eiendom - public domain)

Teksten er redigert av Karl-Robert Rønning.

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: Theodor Kittelsen (1857-1914)

Kilde: [Eventyrbog for børn, 1917 \(nb.no\)](#)

Dette arbeidet er fri for kjente opphavsrettsrestriksjoner.